Тема. Розв'язування вправ і задач на всі дії з раціональними числами

Після цього заняття потрібно вміти:

- виконувати арифметичні дії з раціональними числами;
- розв'язувати рівняння та задачі за допомогою рівнянь.

Пригадайте

- Які числа називають раціональними?
- Як додати, відняти два раціональних числа?
- Як перемножити, поділити два раціональних числа?
- Назвіть властивості рівнянь.
- Наведіть алгоритм розв'язування задачі за допомогою рівняння.

Шпаргалка

Повторюємо

Додавання та віднімання раціональних чисел https://learningapps.org/6729672

Розв'язування завдань

Завдання №1

Обчисли:

1)
$$(-2.4)^2 = 5.76$$
; 2) $\left(-\frac{1}{2}\right)^3 = -\frac{1}{9}$;

2)
$$\left(-\frac{1}{2}\right)^3 = -\frac{1}{8}$$
;

3)
$$\left(-\frac{2}{3}\right)^2 = \frac{4}{9}$$
;

3)
$$\left(-\frac{2}{3}\right)^2 = \frac{4}{9}$$
; 4) $(-0.3)^3 = -0.027$.

Завдання №2

Розв'яжи рівняння:

1)
$$x - 2\frac{1}{3} = -4\frac{5}{6}$$

2)
$$3\frac{1}{7} - x = 4\frac{1}{14}$$

3)
$$x + 2\frac{1}{3} = -1\frac{5}{12}$$
;

1)
$$x - 2\frac{1}{3} = -4\frac{5}{6}$$
; 2) $3\frac{1}{7} - x = 4\frac{1}{14}$; 3) $x + 2\frac{1}{3} = -1\frac{5}{12}$; 4) $x \cdot \left(-3\frac{1}{7}\right) = -2\frac{5}{14}$.

Розв'язання.

1)
$$\times - 2\frac{1}{3} = -4\frac{5}{6}$$
;

2)
$$3\frac{1}{7} - x = 4\frac{1}{14}$$

3)
$$x + 2\frac{1}{3} = -1\frac{5}{12}$$
;

4)
$$\times \cdot \left(-3\frac{1}{7}\right) = -2\frac{5}{14}$$

$$X = -4\frac{5}{6} + 2\frac{1}{3};$$

$$x = 3\frac{1}{7} - 4\frac{1}{14}$$

$$X = -1\frac{5}{12} - 2\frac{1}{3};$$

1)
$$x - 2\frac{1}{3} = -4\frac{5}{6}$$
; 2) $3\frac{1}{7} - x = 4\frac{1}{14}$; 3) $x + 2\frac{1}{3} = -1\frac{5}{12}$; 4) $x \cdot \left(-3\frac{1}{7}\right) = -2\frac{5}{14}$; $x = -4\frac{5}{6} + 2\frac{1}{3}$; $x = 3\frac{1}{7} - 4\frac{1}{14}$; $x = -1\frac{5}{12} - 2\frac{1}{3}$; $x = -2\frac{5}{14} : \left(-3\frac{1}{7}\right)$;

$$x = -2\frac{1}{2}$$
.

$$X = -\frac{13}{14}$$
.

$$x = -3\frac{3}{4}$$
.

$$\chi = \frac{3}{4}.$$

Зробіть зарядку для очей

https://drive.google.com/file/d/1ctve7b-oQGMtBbp_pHHA8MGNv5zar3ox/view?usp=drive_link

Завдання №3

Що більше: сума чисел 0,5 і -3,2 чи їхній добуток? На скільки?

Розв'язання.

$$1) 0,5 + (-3,2) = -2,7;$$

2)
$$0.5 \cdot (-3.2) = -1.6$$
;

Добуток більший на -1,6 - (-2,7) = 1,1.

Завдання №4

Виконай дії:
$$\frac{\left(13\frac{1}{2}-15\right):(-0,03)}{\left(7,65-8\frac{1}{20}\right)^2\cdot(-2,5)}$$

Розв'язання.

$$\frac{\left(13\frac{1}{2}-15\right):\left(-0,03\right)}{\left(7,65-8\frac{1}{20}\right)^{2}\cdot\left(-2,5\right)}=-125.$$

1)
$$13\frac{1}{2} - 15 = -1\frac{1}{2}$$
;

4)
$$-1\frac{1}{2}$$
: $(-0.03) = \frac{3}{2}$: $\frac{3}{100} = \frac{3 \cdot 100}{2 \cdot 3} = 50$;

2)
$$7,65 - 8\frac{1}{20} = 7,65 - 8,05 = -0,4$$
; 5) $0,16 \cdot (-2,5) = -0,4$;

3)
$$(-0.4)^2 = 0.16$$
;

6)
$$\frac{50}{-0.4}$$
 = -125.

Поміркуйте

Коли добуток або частка раціональних чисел є число від'ємне?

Домашне завдання

Розв'язати завдання №5, 6

5. Піднесіть до квадрата чи куба: 1)
$$\left(-\frac{1}{9}\right)^2$$
; 2) $(-1,3)^3$; 3) $(-1,7)^2$; 4) $\left(-\frac{3}{4}\right)^3$.

2)
$$(-1,3)^3$$
; 3) $(-1,7)^2$; 4) $\left(-\frac{3}{4}\right)^3$

6. Спростіть вираз:
$$-2(3y - 5) + 7(5 - 2y) + 10(2y - 8)$$

Фото домашньої роботи надішліть на HUMAN або на електронну пошту nataliartemiuk.55@gmail.com

О. Істер Математика, підручник для 6 класу, ч.2. - Київ: "Генеза". – 2023